„Gospođu Marković smatram svojom prijateljicom i tako će zauvek ostati. Iz više razloga. Najpre znam da je protiv rata i profitera, te da u svom stavu ima civilizacijski paket koji je sličan mom.“

(Miloševićev ministar AT o Miri Marković, Beograd, 1996)

„Moram vam reći da na ovim prostorima ona deluje kao evangelista nade i tolerancije.

(Miloševićev ministar AT o Miri Marković, „Intervju“, 15. novembar 1996)

„..Izuzetno publicističko ostvarenje!..“

(AT o knjizi Mire Marković „Noć i dan“, 1994)

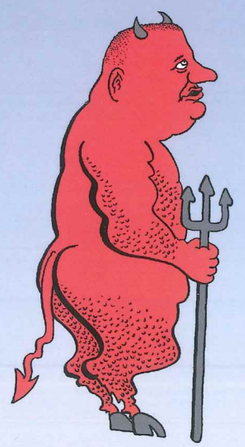

„Ako ne pobijedi sopstvenu sujetu, rđav karakter, prirodnu hladnoću i osvetoljubivost, ostaće zapamćen samo kao prva žrtva koja je radeći Slobi o glavi, ostala bez svoje“.

(AT o Zoranu Đinđiću, „Nezavisne novine“, 26. decembar 1999)

„Ako Zoran Đinđić preživi Srbija neće.“

(Koštuničin savetnik AT „Nacional“, 1. februar 2003)

„Đinđić je kao gas. On se širi... Gde god postoji pukotina, on uđe u tu pukotinu. Gde god postoji neko ko nije otporan na gas on ga zadavi.“

(Koštuničin savetnik AT na tribini DSS-a u Subotici, 31. avgust 2001)

„Između dva stroja pretrčava jadni premijer (zato je toliko oslabio); jednome kao da je dužan, drugome kao da je nemoćan da pomogne. Svaka vlada i svaki premijer imaju kriminal kakav zaslužuju“.

(Koštuničin savetnik AT o Zoranu Đinđiću, „Nacional“, 30. januar 2003)

Slučaj službenika ALEKSANDRA TIJANIĆA

Javni dosije – protiv zaborava

Slučaj službenika ALEKSANDRA TIJANIĆA

YUCOM

Javni dosije – protiv zaborava

Slučaj službenika ALEKSANDRA TIJANIĆA

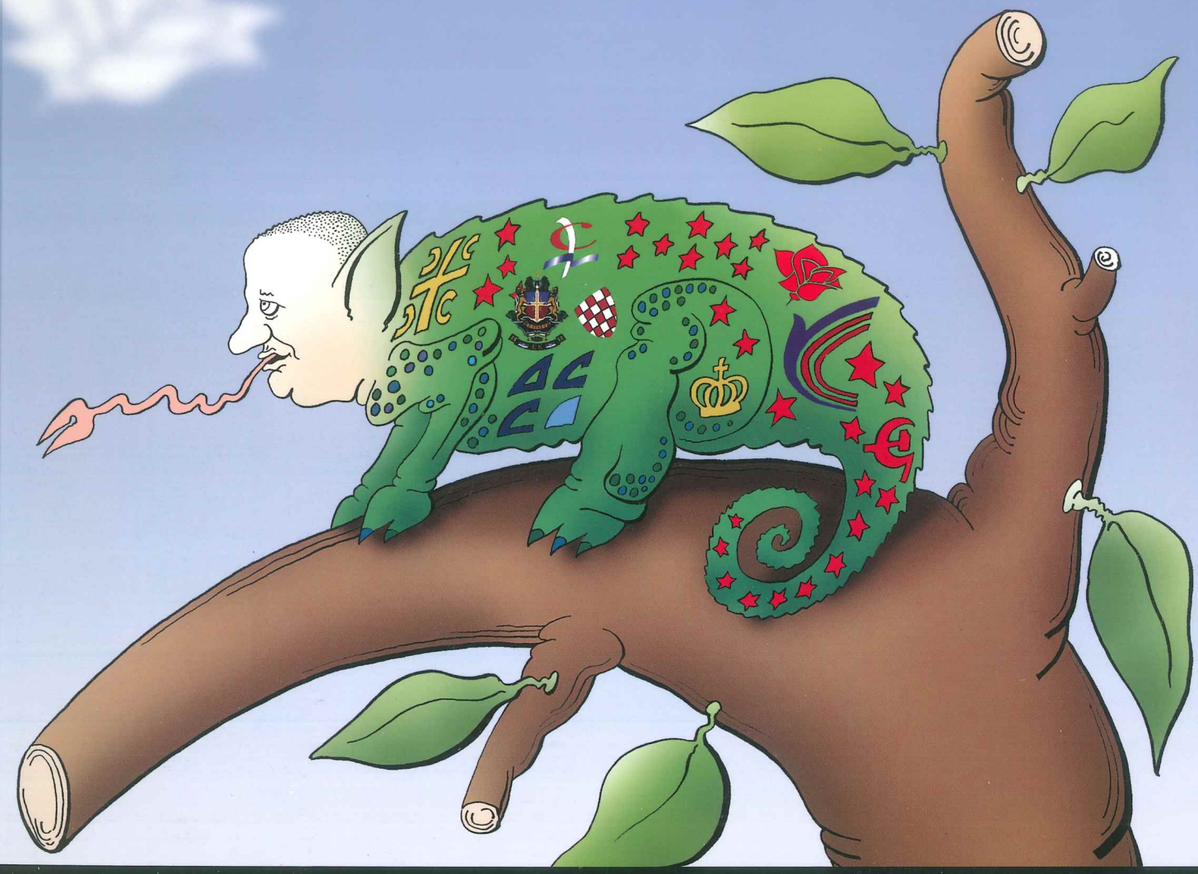

YUCOM

Posebnu zahvalnost dugujemo
Vladimiru Popoviću zbog velike pomoći
na ustupljenom dokumentacionom materijalu
kako bi ova publikacija predstavljala faktografski
prikaz jedne karijere, a ne zavodljivu osvetu...

Javni dosije – protiv zaborava

Slučaj službenika ALEKSANDRA TIJANIĆA

YUCOM

EDICIJA
JAVNI DOSIJE – PROTIV ZABORAVA

Sveska br. 1
SLUČAJ SLUŽBENIKA ALEKSANDRA TIJANIĆA

Izdavač:
Komitet pravnika za ljudska prava (JUKOM)

Majke Jevrosime 29,
11000 Beograd
Tel: +381 11 3230 441
Fax: +381 11 33 44 235
E-mail: yulaw@eunet.yu
www.yucom.org.yu

Za izdavača:
Biljana Kovačević-Vučo

Uređivački odbor:
Milan Antonijević
dr Suzana Blesić
Dušan Bogdanović
prof. dr Lino Veljak
Staša Zajović
Biljana Kovačevič-Vučo
prof. dr Žarko Korać
Mirna Kosanović
prof. dr Stevan Lilić
dr Nebojša Popović
dr Milan St. Protić
Milan Simić
Katarina Spasić

Lektor:
I. Popović

Dizajn korica i ilustracija:
Predrag Koraksić-Corax

Grafička priprema:
SPECTRA Advertising

Štampa: **GRAFONIN**
tiraž drugog izdanja: 1500

ISBN 86-83209-15-6
© Komitet pravnika za ljudska prava (YUCOM)

Fotografije korišćene u publikaciji preuzete su iz dnevne i nedeljne štampe, kao i sa elektronskih medija.

„Ako Zoran Đinđić preživi, Srbija neće...“

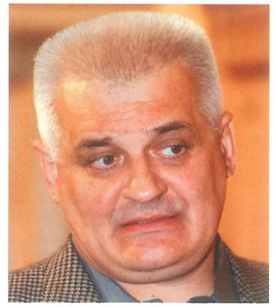

(Aleksandar Tijanić, savetnik predsednika Koštunice, mesec dana pred ubistvo Zorana Đinđića)

sadržaj ...

PROLOG 7
UVOD 9
BIOGRAFIJA 11
POČETAK KARIJERE – BRANILAC LIKA I DELA 12
USPON U KARIJERI – ODNOS SA MIROM MARKOVIĆ 16
ZENIT U KARIJERI – MILOŠEVIĆEV MINISTAR 21
MILOŠEVIĆEV EX-MINISTAR 27
MILOŠEVIĆEV EX-MINISTAR – PRED 5. OKTOBAR 50
POSLE 5. OKTOBRA... 56
UVEK NA STRANI POBEDNIKA – KOŠTUNIČIN SAVETNIK 63
UBISTVO PREMIJERA 104
„SABLJA“ 105
RUŠENJE VLADE 108
IZBORNA KAMPANJA KOŠTUNICE I DSS-A 123
KOŠTUNIČINA VLADA 126
DIREKTOR RTS-A 134
„GIGANT NOVINARSTVA“ 141
DVOLIČNOST 152
SPINOVANJE LAŽI 158
DRUGI O TIJANIĆU 180
MIZOGONIJA KAO STAV PREMA ŽENAMA 189
JAVNI LINČ ZORANA ĐINĐIĆA 193
EPILOG 202

... prolog

Otvaranje dosijea, kao prvi korak u demontaži kriminalizovanih „službi”, nije se dogodilo do današnjeg dana, pa ni lustracija ni raskid sa kriminalnom prošlošću. Nerazlikovanje demokratskih političkih opcija od kriminogenog ponašanja branilaca Miloševićeve ratne ideologije stvorilo je uslove za ubistvo premijera Đinđića, pobedu kontinuiteta, nesaradnju sa Hagom kao i regeneraciju Miloševića i njegovih sledbenika.

Vanredno stanje koje je proglašeno posle ubistva premijera Đinđića bilo je poslednja šansa za definitivni raskid sa režimom ratnih zločina i mafije, onemogućavanje Miloševićevih javnih i tajnih centara, kao i njihovih petooktobarskih naslednika, da preuzmu glavne poluge moći. Odlukom Ustavnog suda kojom je vanredno stanje zvanično proglašeno protivustavnim, zatvoren je krug zla i poslata opomena da će svi oni koji preduzmu mere diskontinuiteta biti stavljeni van zakona.

Kako otvoriti dosijee u situaciji kad su glavni protagonisti Miloševićevog režima u vlasti ili je podržavaju?

Kako otvoriti dosijee kad je šef BIA čovek bez javne biografije („Tajni dosijei biće otvoreni posle 30 godina“), a direktor „javnog servisa“ RTS-a nekadašnji Miloševićev ministar? U situaciji kad je glavni Miloševićev propagator rata Milorad Vučelić svakodnevni tumač i vrhovni arbitar naše „grešnosti“? Kako otvoriti dosijee kad vojne sudije, tužioci i ostali protagonisti prikrivanja zločina u Topčiderskoj kasarni javno prete i kompromituju one koji sumnjaju u njihovu zvaničnu verziju?

Primera je bezbroj, a nepravda se umnožava. Umesto da čekamo da nas vlast ubedi da nam nije u interesu da saznamo šta se skriva pod velom državne tajne, umesto da pasivno dočekamo novo ubistvo, aferu, kampanju u kojoj ćemo ponovo biti krivi zbog toga što više verujemo činjenicama i razumu nego zvaničnoj verziji, vreme je da preuzmemo svoj deo odgovornosti i da izvršimo pritisak da se obelodani ono što se krije.

Srbiji je potrebno sećanje. Dogodilo se toliko ružnih stvari da je normalno da sećanja počinju da blede i da se u naša sećanja sve češće nezvano useljavaju tuđe intervencije i interpretacije. Srbiji je potrebna normalnost, a ona se može dostići samo ukoliko se javno i glasno kaže ko je ko. **Zato je potrebno da učinimo mali napor i povratimo sećanje bar na ono što je učinjeno javno, na ono što je javno rečeno i na ono od čega se nikad nismo ogradili.** S nadom da se i to u međuvremenu ne proglasi tajnom.

I to je jedini razlog zbog koga je ova edicija pokrenuta.

ZAŠTO ALEKSANDAR TIJANIĆ

Javne izjave Aleksandra Tijanića (u daljem tekstu: AT) objavljuju se kao prvi slučaj u ediciji „Javni dosije“ pre svega zbog poklapanja azbučnog i abecednog reda prvog slova imena predmeta našeg istraživanja.

Opredeljenje za AT je i rezultat njegovog provokativnog i specifičnog nastupa u javnosti, koji se veoma često kvalifikuje kao izraz njegovog nesputanog talenta. Osim toga, činjenica je da je ovaj novinar imao veoma raskošnu karijeru, raskošniju od njegovog novinarskog izraza, pa je tako bio ministar u vladi Mirka Marjanovića, pa savetnik predsednika SRJ Vojislava Koštunice, pa vrhovni arbitar naše svakodnevice, naročito politike Đinđićeve vlade, pa večiti progonjeni disident i pravednik, i na kraju generalni direktor RTS-a.

AT je na funkciju generalnog direktora RTS imenovan rešenjem Vlade Srbije od 18. marta 2004. godine (Sl. gl. RS 30/04), i to po odredbama Zakona o javnim preduzećima i obavljanju delatnosti od opšteg interesa (Sl. gl. RS 25/00, 25/02), kojim je predviđeno da direktora javnog preduzeća (ne generalnog direktora) imenuje i razrešava Vlada Republike Srbije. Koliko je Vladi Republike Srbije bilo važno da izabere AT na nepostojeću funkciju prema Zakonu o javnim preduzećima, svedoči činjenica da je zbog njegovog imenovanja prenebregnut Zakon o radiodifuziji od 19.7.2002. (i 26.8.2004), koji predviđa da generalnog direktora RTS-a imenuje i razrešava Upravni odbor, koga prethodno imenuje i razrešava Savet radiodifuzne agencije. Objašnjenje Vlade zašto u ovom slučaju nije primenjen Zakon o radiodifuziji nije samo logički i zakonski nonsens, nego predstavlja drugi ozbiljan upad u pravni sistem Srbije (prvi je bio ponovni izbor već izabranog guvernera Narodne banke Srbije). Suprotno objašnjenju, Vlada je očigledno imala ozbiljan problem, jer prema Zakonu o radiodifuziji AT ne ispunjava uslove za izbor generalnog direktora. Koštuničina vlada nije mogla da propusti takvu priliku zbog takvih „legalističkih trivijalnosti“. Ni prema Zakonu o radioteleviziji (koji je ukinut Zakonom o radio difuziji što znači da su ta dva zakona u logičkoj i zakonskoj vezi) AT ne bi mogao biti izabran za generalnog direktora Radio televizije Srbije, jer „Vlada imenuje generalnog direktora na osnovu javnog konkursa“. Očigledno je da i sama ideja da neki javni konkurs dovede u pitanje AT zbog npr. fakultetske spreme opredelila je Vladu da ozbiljno povredi zakon i kandiduje sebe za sve vrste političke, moralne, pa možda i pojedinačne krivične odgovornosti. Jednog dana, naravno.

U takvoj situaciji interes za javni dosije AT dobija poseban značaj. **Koji su to kvaliteti ovog čoveka koji su Koštuničinu vladu, koja se najviše deklarisala kao legalistička, naterali da se legitimiše kao vlada koja će zakone koji su usvojeni u mandatu Đinđićeve i Živkovićeve vlade poštovati prema sopstvenom nahođenju i u onoj meri u kojoj njoj to bude odgovaralo?** Koja je to tajna moć čoveka da „princip legalizma“ bude gurnut u stranu dok se ne obezbedi njegov nesmetan rad u punom kapacitetu? Naravno, da je AT interesantan i zbog toga što bi on (i ne samo on) trebalo da bude predmet ispitivanja lustracione komisije na osnovu izričitog slova zakona, i to ne zbog svojih postupaka i izjava nego po položaju koji zauzima – a nije. Pitali smo se i kako se dogodilo da se biografija ovog novinara koji i dalje u javnosti slovi za jednog od najslobodnijih i najosebujnijih ljudi neopterećenih autoritetima, tako sistematski zaboravlja, potiskuje i poništava. Kako se dogodilo da ljudi koji su bili predmet i žrtve njegovih kampanja, kleveta i pretnji zaborave šta je on govorio, odmahuju rukom i govore „ma pusti, to je T“? **Šta je to što njega kvalifikuje da uvek bude izuzet od primene zakona?** Zašto AT nije odslužio svoju kaznu zatvora u trajanju od 15 dana? Pitanja je bezbroj, a odgovor, prema našem mišljenju, može da bude samo jedan. On se, pre svega, krije u tome koga AT propušta da napada, koga i kada AT hvali, koga i u kom periodu AT napada i naravno u tome koga AT stalno napada, bez obzira na vreme i mesto. Nadamo se da ćemo ovom publikacijom dati odgovor na postavljena pitanja.